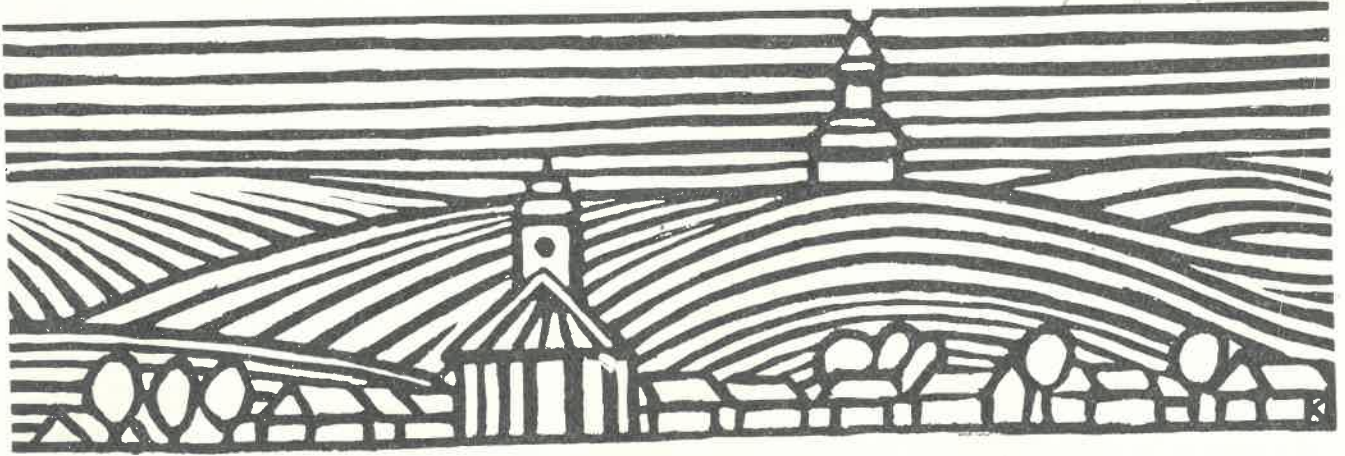

Prof. Hejn - AFS

ZPRAVODAJ ŠRÁMKOVY SOBOTKY

Josef Valkoun

Březen 1967
Číslo 3
Ročník IV.

JARO V SOBOTCE ZAČALO

18 I když kalendářně ještě plně nepřišlo a ve skutečnosti si toliko pohrává s nadějami sluníčkamilovných občanů, přesto věta, užitá v nadpise, má již svou platnost. Páda ještě nevyschla, ale jaro letošních soboteckých akcí začíná. Jsou to plánované akce místního národního výboru, které mají občanům Sobotky zpříjemnit prostředí a zlepšit vzhled města. Pracovat se začalo již v polovině února, kdy se počal navážet materiál na úpravu dalších vozovek ve městě. Bude se totiž důkladně upravovat vozovka od Závisti k zámku Humprechtu — sem byl již navezen materiál v dostatečném množství, stejně jako na ulici Březenskou a Tyršovu, kde všude bude proveden asfaltový povrch a vozovka definitivně upravena. U školy byly přerezány lípy, které jednak stínily školním oknům, jednak vadily dopravě po silnici první třídy. V plánu je i úprava chodníku od Celné ke hřbitovu a kolem hřbitovní zdi do parku Humprechtu.

Po zkušenostech z minulého roku spoléhá MNV i letos na pomoc občanů v některých pracích. Tak loni byly navazeny obrubníky a materiál na úpravu chodníků do některých vodňanských ulic, a zde se ukázala dobrá vůle občanů, kteří rozhrnuli materiál k řádně uloženým obrubníkům. V některých ulicích ještě hromádky jsou, obrubníky zde nejsou uloženy, ale brzy dojde i na ně.

Vždyť zájem občanů a jejich přičinění bude odměnou národnímu výboru za snahu zlepšit prostředí s danými prostředky a možnostmi. Na úpravu čeká i ulice Bezručova — nejen povrch vozovky, ale i chodník k „obecnáku“, zvláště když tu má růst nová bytová výstavba. Zde se zapojí do spolupráce svou pomocí i JZD Nástup.

Pro cestovní ruch vždy ochotná Sobotka se ani letos nedá zahanbit. Vybudované rekreační středisko na koupališti bylo koncem roku doplněno elektrickým osvětlením chat a celého ubytovacího prostoru, avšak čeká ještě na dobudování sociálního zařízení pro chaty. Ty jsou již na celou sezónu zadány (až do konce října). Takový je zájem o naše město. Jsme si toho vědomi, a jistě učiníme všechno, aby se návštěvníkům Sobotky u nás líbilo a aby po první návštěvě se rozhodli, že opět přijedou. Koupaliště bude i letos co nejdříve přístupné veřejnosti a věříme, že počasí dovolí trávit zde rekreaci a zasloužený odpočinek po práci všem občanům města i ostatním návštěvníkům.

Brigádníci již nyní také připravují materiál na dokončení první etapy budování stadionu, a jejich přičiněním se již brzy bude na hřišti hrát. A tak po tom všem, co zde bylo napsáno, nezbývá, než opakovat, že jaro v Sobotce již vlastně letos začalo předčasně.

Březen v sobotecké kultuře

Březen je již tradičně měsícem knihy, v březnu slavíme Mezinárodní den žen, Den učitelů atd. Podívejme se, jak tyto akce probíhají v Sobotce.

Dne 6. března se sešlo v sále spořitelny na sto soboteckých občanů na oslavě svátku všech žen. Večer zahájil předseda MNV František Hejn poděkováním ženám za jejich práci a pak nastoupili ti nejmenší. Pionýrky a pionýři ze 7. třídy přednesli básničky a pod vedením s. Matějky zazpívali několik písní. Písně zněly velmi čistě, třebaže byly nacvičeny trojhlasně, a ukazují na rostoucí úroveň hudební výchovy v sobotecké škole. Stejně vše bylo přijato vystoupení dětí ze 2. třídy, s nimiž s. Alena Folprechtová nacvičila také několik hezkých písniček a básniček. Následoval krátký projev předsedkyně školské a kulturní komise MNV Drah. Bílkové-Kyzivátové, ve kterém se zmínila o dlouholetých tradicích ženského hnutí a o úkolech nově ustaveného Československého svazu žen. S. Hejn poděkoval dosavadnímu Výboru žen za vykonanou práci a následovala volba výboru Československého svazu žen v Sobotce.

14 Předsedkyní se stala Drahomíra Bílková-Kyzivátová, místopředsedkyní Vlasta Ganzová, jednatelkou Jarmila Zemličková, hospodářkou Františka Tichá, kulturně-propagační referentkou Marie Sedláčková a členkami výboru Marie Jarošová, Alena Kuželová, Jaroslava Loudová, Františka Nová, Bohumila Pohlová a Jindřiška Slavíková. Do revizní komise byly zvoleny Zdenka Holubová, Anna Šibová a Ludmila Šulerová. Poté bylo přijato usnesení, v němž se praví, že Místní výbor Československého svazu žen v Sobotce bude spolupracovat se všemi místními organizacemi, hájit práva žen a dětí, upevňovat socialistické myšlení žen a bojovat za mír. Na závěr přečetla s. Sedláčková pozdravný dopis OV obránců míru.

Oslava MDŽ bývala spojena v posledních letech vždy s vystoupením Recitačního studia Šrámkova domu a s okresní přehlídkou STMP. Letos se však soutěž konala dříve a tak RSSD se zúčastnilo 21. ledna 1967 již krajského kola STMP v Hradci Králové. Výběrem z okresního kola postoupili také do krajského kola STMP v soutěži

jednotlivců 3 členové souboru. Z nich Petr Pfeiffer, studující SPŠ, a Jaroslav Chrupa, studující Pedagogické fakulty, se dostali do užší volby pro Wolkerův Prostějov. Do této celostátní soutěže, která je přehlídkou nejlepších recitátorů jednotlivců a souborů, je navržen v dětské části Dušan Fiedler a celý náš sobotecký soubor. V krajské soutěži předneslo studio v desetičlenné sestavě Šrámkův Sobotecký hřbitov. Báseň nastudovala režisérka Eva Seemannová jako sborovou recitaci s hlavním sólistou a dirigentem. Porota ocenila zejména vzornou dikci mladých recitátorů, vypěstovanou cílevědomou dlouhodobou prací.

Nejmenší členové souborů, jichž je rovněž deset, vystoupili na okresní přehlídce v Domě pionýrů a mládeže v Jičíně ve čtvrtek 16. března. Týž den v 19 hodin účinkoval celý soubor v nově zřízené střediskové knihovně v Sobotce na náměstí v budově bývalého soudu. Přednesli zde svá úspěšná soutěžní čísla a paní Eva Mach-

ková z Ústředního domu lidové umělecké tvořivosti vysvětlila rodičům, učitelům i ostatním zájemcům zásady dětského přednesu a dětského dramatického projevu.

Tato akce byla součástí výstavy dětské literatury, vydané Klubem mladých čtenářů, která je v rámci Měsíce knihy instalována v čítárně knihovny a je otevřena od 16. března do konce měsíce. Na závěr této výstavy se připravuje beseda o dívčí četbě (bližší bude na plakátech a v místním rozhlase).

Středisková knihovna se tak stává dalším centrem kulturního života v Sobotce. Zasluhou ONV a MNV je velmi pěkně vybavena novými regály, stolky a židličkami, v příjemném prostředí čítárny je k dispozici na 30 titulů novin a časopisů. Knihovna půjčuje pro mládež vždy v pondělí od 13 do 18 hodin a pro dospělé ve středu od 9 do 12 a od 13 do 18 hodin. Čítárna je otevřena po celý týden vždy odpoledne od 13 do 18 hodin kromě čtvrtka, soboty a neděle.

SOBOTKA — TURNOV

Populární rozhlasová soutěž „7 jednou ranou“ poskytla příležitost k podání dalšího důkazu o tradičním přátelství Sobotky a Turnova. V historii vzájemných vztahů došlo snad jedinkrát k disharmonii, a to roku 1613, kdy Turnovští museli pro dluhy prodat svůj graduál a Václav z Lobkovic ho koupil pro sobotecký kostel. Však to jejich potomky mrzí podnes.

Ale jinak můžeme sledovat jen styky přátelské, které jsou oběma městům k užítku. Tak sobotecký Petr Vlach stavěl v XVII. století v Turnově radnici a turnovští rodáci prof. Josef Pekař a Josef V. Šimák psali i historii Sobotecka. Berním ředitelem v Turnově byl sobotecký rodák Gustav Šrámek, bratr básníka Fráni Šrámka — a lékárnu v Sobotce zřídil turnovský lékárník Antonín Fierlinger. Na turnovských školách učili Sobotáci Růžena Hejnová, Jan Hejn a František Šolc, turnovští filmaři natočili snímky i o Sobotce, Humprechtu a Kosti, jak jsme loni u nás viděli. V Turnově rádi hrají i poslouchají díla Fráni Šrámka — my zase milujeme skoro-Turnovanku Jarmilu Glazarovou. Sobotecký František Dolenský působil v redakci Pojizerských listů a Olda Tyrychtr pracuje ve šlechtitelské stanici Valdštýnsko, krásy Sobotecka zvěčnili na svých obrazech Karel Vik

a Karel Kinský. V Sobotce je provozovna Turnovských brusíren, v Severografii Turnov se tiskne náš Zpravodaj. A tak bychom mohli ještě dlouho pokračovat.

Ale vraťme se k pořadu „7 jednou ranou“ 16. února. Turnov se utkal s Novým Borem a bylo to střetnutí velmi tvrdé. Po dvou kolech byl stav nerozhodný, až ve třetím přišel zvrát. Turnovští skvěle vyložili původní indiánský význam slova tobogan, kdežto Novoborští neuspěli s výkladem původního významu slova hall-galy. Tuto otázku připravil sobotecký rodák Dr. Václav Šolc. A za kolektiv, který odpověď ve slovníku našel, ji do mikrofonu přečetl další Soboták, Bohumil Vít. Nevíme, zda tento fakt byl rozhodující, ale Turnov se po této otázce ujal vedení, které už z rukou nepustil a dovedl soutěž k přesvědčivému vítězství 9 : 1.

Je vidět, že Turnov byl velmi dobře připraven, a proto vesele zněla jeho bojová znělka. Její původ byl tajemstvím, které dnes už můžeme prozradit. Byl to rozložený akord zpívaný Sobotákem prof. Balcarem a znásobený ozvěnou humprehtské hodovní síně.

Jsmo rádi, že Sobotka aspoň tak mohla prospět Turnovu, a těšíme se, že až budeme jednou v této soutěži bojovat my, budou nám držet palce přátelé z Turnova.

Část členů
Recitačního studia
Šrámkova domu
v Sobotce

Na závěr diskuse o střelečské pískovně

V listopadovém čísle Zpravodaje 1966 jsme uveřejnili článek Bílý poklad, jehož bezprostředním podnětem byla reportáž Pochodně o stále rostoucí těžbě písku ve Střelci v bezprostřední blízkosti Státní přírodní rezervace Český ráj. Citovali jsme i hlasy, které vyslovovaly obavy z rostoucí těžby a proměny krajiny v bílou poušť (byly uveřejněny např. v Kulturní tvorbě). Závěrem jsme vyzvali jak pracovníky závodu, tak pracovníky ochrany přírody, aby nám napsali o této otázce.

V lednovém čísle ZŠS 1967 jsme mohli otisknout stanovisko Krajského střediska památkové péče a ochrany přírody v Pardubicích (dále KSPPOP), jehož pracovníci podrobně vysvětlili jak důvody rostoucí těžby písku, tak požadavky ochrany přírody a uvedli i výsledky, k nimž vedlo jednání pracovníků závodu se zástupci ministerstva školství a s pracovníky ochrany přírody. Že ty kritické hlasy a obavy Kulturní tvorby i jiných časopisů nebyly tak zbytečné, dokazuje citované stanovisko KSPPOP, že původní dohodu závodu se zástupci ochrany přírody z r. 1956 těžební podnik nerespektoval a těžbu svévolně rozšířil.

Dnes můžeme seznámit naše čtenáře i se stanoviskem závodu, jehož dnešní oficiální název je Keramické a sklářské suroviny n. p., provozovna Střeleč. Dopis vedoucího provozovny Jiřího Prachaře je datován 15. února a odpovídá na naši žádost o článek z 30. XII. 1966. Citujeme z něho:

„Nechceme a ani nebudeme se pouštět do polemiky s t. zv. hlasy, které ve Vašem článku uvádíte (Kulturní tvorba, Ochrana přírody a j.), kde je uváděna a charakterizována naše práce jako vandalismus. Chceme jen v krátkosti Vás i Vaše čtenáře informovat o charakteru a výhledu těžby na naší provozovně ve Střelci.

Počátek těžby na naší lokalitě je datován od roku 1941. Do té doby byly veškeré naše sklárny zásobovány surovinou, tj. sklářskými písky, z dovozu. Jednalo se o dovoz většinou z Německa. Od roku 1941 se těžba na naší provozovně zvyšuje tak, že v současné době až na

velmi malé množství nejsou naše sklárny závislé na dovozu základní suroviny. V této souvislosti je nutno podotknout, že export výrobků našich skláren je pro naši republiku značně výhodný a devizový přínos, hlavně ze států kapitalistických, je značný.

Naše lokalita je prozatím jedinou lokalitou, kde je v naší republice těžen a upravován písek pro výrobu křišťálových a speciálních skel. Není tedy jiné lokality, kde by bylo možno výrobu písků sklářských z naší provozovny nahradit.

Těžba je prováděna dle schválených dobývacích plánů, veškeré záměry jsou předem řádně projednávány s příslušnými zainteresovanými složkami a jejich připomínky jsou respektovány. Dobývací prostor, kterým je vymezen prostor pro další těžbu, nezasahuje chráněnou Státní přírodní rezervaci.

Doufáme, že Vám toto opravdu velmi krátké vysvětlení postačí k tomu, že Vy i Vaši čtenáři pochopíte nutnost další těžby na naší provozovně...

Děkujeme s. Prachařovi za dopis. My tu nutnost těžby chápeme, jenže stejně jako sklo nám přináší devizy i turistický ruch. Ale na holou písečnou pláň se k nám nikdo nebude jezdit dívat. Proto přijímáme rádi ujištění závodu, že vymezený a schválený dobývací prostor bude dodržován. O to nám také šlo — aby veřejnost věděla, jaká je budoucnost krajiny v okolí pískovny. A jistě by věci posloužilo, kdyby podobné vysvětlení otiskla Kulturní tvorba nebo další časopisy, v nichž se ozvalo rozhořčení veřejnosti. Jejich pisatelé to jistě mysleli dobře. A je škoda, že se vedení provozovny k jejich hlasům zachovalo přezíravě.

Závěrem znovu děkujeme pracovníkům Krajského střediska památkové péče a ochrany přírody v Pardubicích i vedení provozovny ve Střelci za jejich vyjádření a věříme, že ujednání citované v článku pracovníků KSPPOP bude dodržováno. Vždyť Český ráj a jeho krásy máme rádi všichni.

Redakce ZŠS

VZPOMÍNKY NA FRÁŇU ŠRÁMKA

Scénování Šrámkových her v Sobotce

S básníkem Fráňou Šrámkem sblížil jsem se na soboteckém divadle. V roce 1925 o prázdninách mě požádalo Sdružení studujících soboteckých, abych inscenoval Šrámkovu hru Soud, kterou básník sám režíroval. Měl jsem tehdy již dosti zkušeností se scénováním na soboteckém jevišti ve staré radnici, ale přistupoval jsem k této práci s dosti značnými obavami, neboť bylo mi dobře známo, jak přímo puntičkářskou práci věnoval Mistr režii svých her i hrám jiných autorů. Obával jsem se, že nebude možno na tak malém jevišti takřka bez zákulisí vyhovět požadavkům na inscenaci této hry kladem.

Za Mistrova vedení bylo zde již 24. července 1921 sehráno jeho Léto a 12. srpna 1923 Plačící satyr. Tehdy nebylo v divadle ani elektrického osvětlení, ani potřebných dekorací. Obě hry inscenoval MUC. Josef Boudyš a J. Bureš. Tehdy se ještě osvětlovalo petrolejovými lampami, a tak si dovedeme představit, jaká to byla práce, a přece obě představení byla velmi zdařilá a Šrámka nadchla k další spolupráci se soboteckými studenty.

Pozdější inscenace byly již poněkud usnadněny, neboť v roce 1924 bylo jeviště vybaveno elektrickým osvětlením, pořízena nová opona a kulisy dvou pokojů i lesa. Zamontované reostaty a jednoduchý reflektor se slídovým barevným kotoučem umožnily i jednoduché barevné efekty.

A tak jsem se tedy této práce rád ujal. Měl jsem ještě živě v paměti svůj pobyt na italské frontě a zkušeností těch jsem použil při inscenaci I. a II. dějství zmíněné hry. Bylo nutno ovšem namalovati celý vnitřek důstojnického srubu a vybavit předepsaným nábytkem. Ten podle nákresu věrně zhotovil MUC. Mirek Boudyš a hotové dílo Mistra plně uspokojilo. Inscenace III. dějství nebyla velkým problémem. Byly zde již šňorovací kulisy pokoje a studenti zakoupili i modré a žluté dekorační

látky. Nábytek vždy opatřila pečlivá a v divadle nepostradatelná Fanynka Elebrantová, která měla v patrnosti bytová zařízení v domech snad celého náměstí a vždy sehnala vše potřebné. Maskování herců prováděl holič Alois Vokoun — i jemu jsem často vypomohl.

„Soud“ byl hrán s velikým úspěchem 9. srpna 1925 — inscenace Mistra velmi uspokojila — po představení dostal jsem od něho v upomínku výtisk „Soudu“ s krásným a vřelým věnováním.

Od toho roku inscenoval jsem takřka všechny hry, jež básník režíroval, i když to byly hry jiných autorů. Byla to téhož roku aktovka Červen, provedená 23. srpna. O dva roky později sehrán ve dnech 23. a 24. srpna 1927 Měsíc nad řekou a za deset let 29. srpna 1937 opakován v novém nastudování. A to byla tuším labutí píseň studentských ochotníků a poslední režie Mistrova. Blížily se přetěžké dny. —

Nejmilejší a nejzdařilejší prací byla inscenace Léta znovu hraného ve dnech 27. a 28. srpna 1927. Ta kouzelná hra mi zvláště přirostla k srdci a její lyričnost obrazila se i ve scéně. Podařilo se i na malém prostoru vytvořit poetickou farskou zahrádku s růžemi a kvetoucími záhony a v podstřeší okno, z něhož se řinuly pokorně vášnivě zvuky houslí Jana Skalníka.

Návrhy jednotlivých scén jsem obvykle v prostém náčrtu předkládal Mistrovi na Píckově zahradě. Domy naše na náměstí sousedily a Fráňa Šrámek rád dopoledne sedával na nízké stoličce u našeho plotu a zde i přijímal „audience“ svých mladých soboteckých přátel. Tak přes plot prohovořili jsme vždy, jak by scéna měla vypadat a já se pustil do práce. Bývali vždy zapřažení skoro všichni členové SSS — zvláště vzpomínám zde neúmorného předsedy a vzácného přítele Františka Žofky, který svým příkladem dovedl své kolegy nadchnouti k práci i k malování dekorací.

A věru bylo třeba mnoha rukou, zvláště když připravována byla na den 15. srpna 1931 Šrámkova hra Ostrov veliké lásky. Ta se měla hrát v sokolovně, kde bylo nutno vše namalovat na velké plachty papíru. Tehdy byl nucen vzít do ruky štětec i vyslovený malířský antitalent prof. Láda Mach — a svěšené úkoly prováděl s velikým nadšením.

Nemám po ruce data provozování her jiných autorů, jež

Šrámek nacvičoval, ale jmenuji jen po paměti: Mahenova Ulička odvahy, Jesenské Devátá louka, Hilbertova Irena, Jeřábekova Veselohra, Rydlova hra Navždy a snad i jiné.

Bývaly to radostné prázdniny, plné ruchu a mladistvého elánu se studentskou generací dvacátých a třicátých let a s věčně mladým a nám všem tak blízkým básníkem, který zkrásnil naše dny a tolik nám daroval.

Josef Fejfar

JEN PIŠTE, PIŠTE...!

Antonín Helcl

Oktáva jičínského gymnasia v třiatřicátém roce měla každý čtvrtek odpoledne vyučování. Dvě hodiny. Geologii a zeměpis. Toho čtvrtka ke konci měsíce února vyhlížela třída zcela jinak, než by se dalo předpokládat před hodinami věd přírodních. Vládl zde neobvyklý ruch. Všichni žáci byli seskupeni kolem poslední lavice, debatující jeden přes druhého. Na lavici ležel velký balík a v něm několik stovek útlých knížek, básní, právě čerstvě vytištěných a dodaných místním tiskařem. Spolužák František Roubal ze Samšiny napsal a vlastním nákladem vydal lyricky laděnou sbírku, něco mimořádného v životě třídy. Byli poděleni všichni, žáci i profesori, příbuzní a známí, nebylo zapomenuto ani na redakci místního týdeníku pro vydání kritiky. „Měl bys zaslat též jeden výtisk Fráňovi Šrámkovi do Prahy, aby jej posoudil, když jsi ze vsi blízké jeho rodišti a hlásíš se k jeho literárnímu stylu“, prohodil jeden ze spolužáků k rozradostněnému mladému básníkově. I stalo se. A kromě toho: jako maturitní otázku z češtiny dostal nadějný adept básnictví právě Šrámkova, svůj velký vzor. Rozumí se, že tuto otázku zodpověděl brilantně.

A pak, po prázdninách, přišla vysokoškolská studia v Praze. Jednoho listopadového dne jsme s přítelem Roubalem vystoupili z tramvaje ve Vršovicích. „Ano, tam ten činžák to je, tam bydlí,“ dohodli jsme se, rozhlédnuvše se po okolí. „Myslíš, že nás přijme?“, prohodil jsem, „snad jsme mu měli nejdříve napsat a požádat ho o svolení k návštěvě.“ To jsme již stoupali po tmavém schodišti typického pražského činžáku a v poschodí se ocitli u dveří, na kterých byla umístěna nepatrná tabulka se strohým „Šrámek“. Teď teprve nás oba přepadl strach. Snad by bylo přece jen lepší obrátit se a zmizet. Je to odvahy. Dva venkovští hoši a za těmi dveřmi žije a pracuje velký člověk, básník a dramatik, uznávaný celým národem. Již je však pozdě, jeden z nás se dotkl tlačítka zvonku, umístěného pod jménem. Zvonek zadrnčel a ve chvíli zarachotil klíč a ve dveřích se objevila starší paní, tážající se po příčině návštěvy. „Chtěli bychom mluvit

s Mistrem Šrámkem, je-li to možné,“ zněla odpověď. „Posečkejte, zeptám se.“ „Ano, pojdte dál,“ sdělila paní po chvíli, otvírajíc ochotně dveře pracovny. Fráňa Šrámek vstal od stolu, šel oběma mladým návštěvníkům vstříc a dozvěděl se, že oba přicházejí z jeho rodného kraje, velmi srdečně nás uvítal a posadil ke stolu. „Obdržel jsem Vaši knížku básní, děkuji Vám, líbila se mi,“ řekl hned úvodem, „jen pište, pište další a zašlete mi zase, ničím se nenechávejte odradit,“ povzbuzoval k další pilné tvorbě začátečníka. „Já Vám na oplátku dám svou sbírku, podepíší Vám ji, ale musíte si pro ni přijít až třeba zítra. Já mám totiž zvyk podepisovat knihy jen večer před spaním a od tohoto zvyku neupouštím. Vidíte, tady na stole mám již nějaké k podpisu připraveny“ — a ukázal na malý, příruční stolek, kde skutečně již leželo několik knih zřejmě předem připravených. Vyptav se pak na rodné město, obrátil se na mne s dotazem, odkud jsem. Dozvěděl se, že z Jičína, ale že k Sobotce mám velmi úzký rodinný vztah, neboť můj děd Antonín Rais tam býval ředitelem škol a otec pak shodou okolností pracovníkem berního úřadu, jako by vzpomínal a teprve po chvíli řekl: „Znám dobře vašeho tatínka, to je ten tichý pán, co s ním sedávám o prázdninách „na Poště“. Můj otec byl též berním úředníkem, to je takové zvláštní povolání. Do Sobotky rád jezdím, mám tam hodně známých, ale hlavně tam jezdím za maminkou...“ Srdečně se rozloučil básník mládí se svými dvěma novými mladými přáteli. A přítel Roubal si druhý den odnesl líbeznu knížku nejenom podepsanou, ale i s milým věnováním.

Odstup doby setřel již zcela jednotlivostí, ale vše podstatné trvá ve vědomí dosud tak svěže, jako by došlo ke schůzce s našim Mistrem včera. Jistě to bylo mládí, které otevřelo dveře i srdce slavného básníka a nám dodalo odvahy k návštěvě přes výstrahu, napsanou Karlem Čapkem: „Není lehké se k němu dostat... Co tu chceš, človče? Jdi spánembohem svou cestou, nikdo tu není, nikdo tu nikdy nebydlel...“

VZPOMÍNKY Z DĚTSTVÍ

MUDr. Alena Žižková-Svobodová

Do šesti let jsme byly — moje sestra Jana a já — takřka každodenními hosty u Šrámků na smíchovském Černém vrchu. Stačilo totiž vyběhnout dvě poschodí, zavzvonit, pozdravit a „teta“ Hrdličková měla vždycky připravenou nějakou novou pohádku nebo zajímavé vyprávění. To bylo vždy dopoledne, když „pán“ pracoval. Musím Vám blíže objasnit toto oslovení, které jsme znaly jen my, naše rodina a teta Hrdličková. Vzniklo asi z dětských rozpaků nad (pro nás) příliš vznešeným a cizím oslovením „Mistře“, jak jsme slyšely od dospělých, a zase moc důvěrným „strýčku“. A tak jsme naši dětskou úctu vyjádřily tímto způsobem. Na dospělě to muselo působit jistě velmi komicky ve spojení s tykáním, ale nakonec se to tak vžilo, že to všem připadalo přirozené.

Každé odpoledne po obědě Fráňa Šrámek odpočíval na pohovce ve své pracovně. Pro mne byla v pracovně připravena nízká stolička, tu jsem si musela postavit k pohovce a celou dobu jeho odpočinku ho „hlídat“. Pro mne, pětileté dítě, to byla důležitá povinnost, kterou jsem brala velmi vážně. Vzpomínám si, že jednou přišla návštěva, kterou jsem rozhodně odmítala vpustit dále se

stručným vysvětlením, že „pán“ spí. Naštěstí přišla ihned teta a vše se objasnilo.

Šrámek snad právě proto, že sám děti neměl, dovedl se velmi citlivě vžít do jejich světa. Teprve dnes s odstupem let to dovedu náležitě pochopit. Sám si pro nás vymýšlel nejrůznější hry a zábavy. Nejraději jsme si s ním hráli na hledání „mišpule“. Byla to taková hra na pokračování. Nikdy nám neřekl, jak mišpule vypadá, a také jsme ji nikdy nenašli. Vždy se však poctivě zúčastnil a prolezl s námi po kolenou každý kout bytu.

Později, když už jsme chodily do školy, si dával vyprávět, co bylo nového, co jsme se naučily a jaké máme potíže. Zajímalo ho všechno, asi proto, že sám vůbec nevycházel ze svého bytu a život venku sledoval jen prostřednictvím svých přátel.

V roce 1947, když slavil své sedmdesátiny (bylo nám 6 a 7 let), mu přišlo blahopřát mnoho jeho přátel a dost se jich zajímalo o náš vzájemný vztah. Šrámek mě vzal za ruku a řekl: „To je naše Alenka, moje poslední velká láska“ — a dost, víc nic nevysvětloval. Dnes je to jedna z mých nejkrásnějších vzpomínek z dětství.

Výtvarné umění na Sobotecku

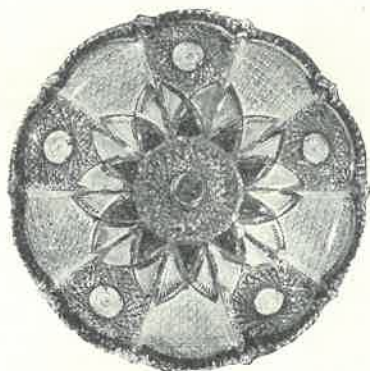
Dr. Karel Samšíňák

Za připomínku stojí vzdušné sály Besedy a soudu, zaklenuté pruskou klenbou, podpíranou pásy oblouků.

V devadesátých letech se dostává Sobotce překrásné budovy škol, kterou navrhl ing. *Josef Lhota*, rodák ze Skyšic, s pozoruhodnou štukovou fasádou; ta však byla po druhé světové válce otlučena a nahrazena prostou zednickou fasádou. Její ztráta patří k největším kulturním škodám města po poslední válce.

Těsně po začátku století přichází do Sobotky mladý *Václav Špála*. Jeho první kresby jsou poznamenány M. Alešem, o němž napsal vůbec první kritickou studii. Brzy si však nalézá vlastní cestu, a tak vzniká řada svěžích kreseb, z nichž mnohé jsou dosud v Sobotce. Pouští se odvážně i do složitých motivů, jako je například atmosféra trhu v Sobotce, nad nímž se zdvihá štít Píckova domu. I později se rád znovu a znovu vrací do kraje svého mládí, z něhož čerpal nové a nové motivy pro svou práci. Není snad Špálovy výstavy, aby na ní nebylo něco od nás. A zasněná krása Černého rybníka na Kostí s lehce nasazenými čeřinkami vody ho vedla k vytvoření nejkrásnějšího obrazu, který od něho znám. Mezi zajímavé kusy vyšlé ze Špálovy dílny patří prapor soboteckých Baráčníků, vyšitý podle jeho návrhu. Je to dílo vyvážené, barevně velmi krásné, bohužel velmi statické. Bylo by vhodné, kdyby bylo možno k běžným spolkovým účelům používat kopii, aby originál nebyl poškozován.

O málo mladší *Gustav Macoun*, jehož umění čeká dosud na objevení a ocenění, čerpal řadu motivů ke svým obrazům ze Sobotecka. Zvláště Kost patřila k jeho oblíbeným námětům.

Výrobky sobotecké brusírny skla

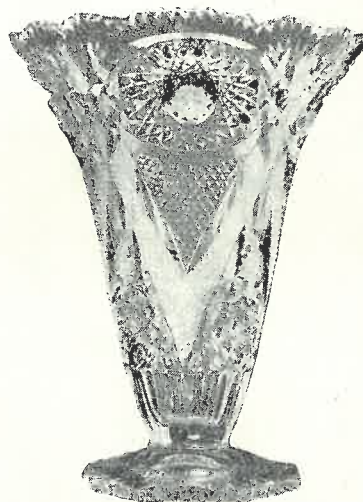
Doba mezi dvěma světovými válkami přináší i na Sobotecko řadu pozoruhodných uměleckých projevů. Tak se například na Ždánku objevuje *Šejnostův* medailón historika J. B. Nováka. Na hřbitově v Sobotce Maštálkova busta od *Drahoňovského*. Nejpozoruhodnější budovou z té doby je dnešní MNV, vystavěný podle projektu arch. *J. Freiwalda*. Sochařskou výzdobu této budovy provedl sochař *J. Bezemek*, rodák z Lažan.

Neobyčejným přínosem pro Sobotku však byla činnost ředitele Miloše Peldy. Hlavně jeho iniciativou dochází k restaurování kostela a Humprechta. K výzdobě velkého sálu na Humprechtě získává mladého *Richarda Wiesnera*, který už tady ukázal svoji schopnost k zvládnutí rozsáhlé plochy, kterou dostal k dispozici. Přestože malby svým rázem zcela zapadají do raně barokního prostředí, které velmi vhodně zvýrazňují a naplňují, je na první pohled patrné, že jsou dílem malíře dvacátého století. Díky Peldově iniciativě získává Sobotka pomník rodáků, společné dílo dvou vynikajících umělců: *Paula Janáka* a *Karla Pokorného*. Je to skutečně dílo století, kterým se budou Sobotečtí právem chlubit před kulturní veřejností. Šest portrétů soboteckých rodáků nám představí mladého Pokorného v době jeho prvního rozmachu a spojuje se velmi účinně s jednoduchou, ale čistou linií dřívku. Dobře, že se Pelda ubránil nátlaku a nepřipustil osazení dalších hlav, které by bývaly jistě slohovou čistotou díla omezily, sám však nepochopil sloh kameného podstavce a dal jeho původní styl porušit nevyhovujícím zvýšením o jednu vrstvu.

Neblahé politické události v roce 1938 přinesly do Sobotky *brusírnu skla*, první a zatím jediný podnik uměleckého průmyslu. Brzy našel mezi domácím obyvatelstvem řadu pracovníků a vychoval významné a uznávané odborníky. Škoda jen, že při dnešním způsobu řízení práce byly setřeny specifické prvky, jimiž se výrobky sobotecké hutě lišily od výrobků jiných českých dílen. Konečně dnešní způsob distribuce nedává možnost sledovat a hodnotit jejich výrobky. A tak musíme věřit, že slova chvály, která si pracovníci sobotecké sklárny napsali do Zpravodaje, jsou upřímná a že výrobky uměleckého průmyslu ze Sobotky přispívají — i když vlastně jen anonymně — k šíření dobrého jména naší práce ve světě.

Roku 1957 bylo sobotecké náměstí obohaceno o bustu Fráni Šrámka, poněkud chladné dílo *Karly Vobíšové*. Daleko lepší je její portrét *Václava Šolce*, který je v majetku MNV.

V grafice dosáhlo úspěchů několik místních amatérů. Tak *Josef Fejfar* tvořil svá četná drobná díla v čistě secesi. *Jaroslav Mencl* nás překvapil ještě nedávno rozměrným soboteckým triptychem, významně jsou i jeho starší grafiky, zvláště linoleoryty, kde kombinuje různě sestavené temné plochy, protkané jemnými konturami a navrhuje je postupně, takže vznikají poutavé obrázky soboteckých zákoutí.

Čtenáři Zpravodaje znají zvláště dobře dílo Dr. *Aloise Kajky*, který se v grafice a ve výzdobě knihy pracoval na pozoruhodnou úroveň a svou prací přispěl k pozdvižení vkusu širokých vrstev. Sám jsem byl svědkem vzniku jeho zajímavé pozvánky na studentský ples a jsem mu vděčný za to, že ve mně vzbudil zájem o umění, když se mu nepodařilo naučit mě samotnému výtvarnému projevu. K jeho nejvýznamnějším dílům patří Edice Českého ráje kterou založil, vedl a z větší části i sám ilustroval. Jeho karikatury Soboteckých stály by za shromáždění a vydání.

Zbývá ještě věnovat několik slov dílu nejmladšího soboteckého mistra, *Václava Hlavatého*. Jeho nejlepším dílem stále zůstává „Sen“ na soboteckém hřbitově. Další jeho vývoj byl nepříznivě poznamenán dogmatismem padesátých let. Z tohoto ovlivnění se dostává velmi těžce. Škoda, že například i jeho velká busta *Václava Šolce* je tímto nárazem nepříznivě ovlivněna. Naštěstí se v poslední době, snad také úzkým stykem se starým uměním, jímž se zabývá jako restaurátor (společně s Viškovskou a Vitvarem restaurovali úspěšně kdysi Píckův a dnes Šrámkův dům, který vtiskuje charakteristický ráz soboteckému náměstí), očišťuje od patosu, který jeho dílům neschvěl, a nalézá zvolna přerušovanou cestu svého vývoje, která, jak se zdá, leží více v symbolice a lyrismu. Věřím pevně, že nám jednou postaví Šrámkův pomník tak, aby plně reprezentoval druhou půli dvacátého století a nezpronevěřil se Šrámkovu dílu.

(Konec)

PRVNÍ FILMOVÁNÍ NA SOBOTECKU

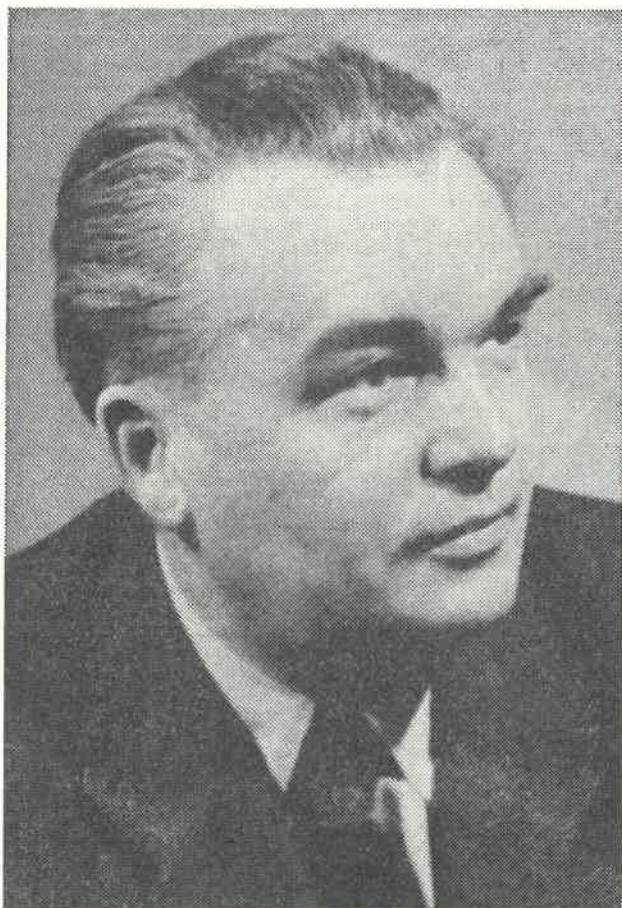
Začátkem roku prošla denním tiskem zpráva o úmrtí jednoho z prvních pracovníků českého filmu po první světové válce. Byl to Karel Lamač. Jen málo starších našich krajanů se bude pamatovat na jeho krátký pobyt na Kostí. V létě 1922 se natáčel na Kostí historický film Koryatovič aneb Začarovaný klíček karpatský. Herci a technický personál s kameramanem Otto Hellerem byli ubytováni u Helikarů. Film líčil idylický život pokojného lidu Podkarpatské Rusi, který je napaden nájezdníky. Kruté kočovníky hrála mládež ze Sobotky a okolí, ctihodného stařešinu lidu populární sobotecký občan František Krupka. Roli knížete představoval tehdy pětadvá-

cetiletý Karel Lamač. V jedné význačné scéně měl kníže Lamač vyjet na koni z lesa (z Plakánku) a zasažen střelou zákeřného nepřítelů spadnout s koně. Na koni seděl Lamač celkem obstojně, horší to bylo však s ukončením scény. Herec se přes všechno přemlouvání neodvážil s koně sklouznout. V této bezvýhodné situaci vystoupil z řad diváků sobotecký občan, tehdy mladý Horčík. Zkušený kavalérista projevil ochotu druhou část scény sehrát za přiměřenou odměnu. Dohoda byla hned sjednána, František Horčík nalíčen a ustrojen jako kníže. Začátek scény sehrál Karel Lamač, pád s koně provedl Horčík.

Jaromír K u c h a ř

Památce oblíbeného venkovského lékaře

K nedožitým šedesátinám MUDra Miroslava Boudyše

Byl druhorozeným synem manželů Josefa a Kateřiny Boudyšových. Otec učil na sobotecké měšťance, matka pracovala v Ochráně matek a dětí. Narodil se 26. února r. 1907 v Sobotce čp. 48. Jeho staršímu bratru Josefovi šlo na sedmý rok a běhal už do školy. I Miroslav dorostl ve zdraví školního věku a začal chodit do první třídy

pětitřídní obecné školy chlapecké 16. 9. 1913. Bylo to za ředitele J. Wilda, jeho třídním učitelem byl J. V. Šolc.

Po pěti letech následoval svého bratra na mladoboleslavské gymnasium, kde maturoval r. 1926 a přešel také po jeho příkladu na medicínu do Prahy. Dne 26. 5. 1933 prohlášen tamže doktorem veškerého lékařství. Poté nastoupil místo sekundáře na interním oddělení jičínské nemocnice, později v Semilech v téže funkci na chirurgii a konečně se usadil na Jičínsku na kopidlenském obvodě, kde setrval až do svého předčasného skonu. Jako by uprostřed cesty zastavil se jeho život 28. května 1962 ve věku 55 let. A tak budeme zanedlouho vzpomínat již 5. výročí dne, kdy přestal se tento oblíbený venkovský lékař ptát...

MUDr. Miroslav Boudyš byl již za studií agilním členem Šrámkovy družiny, pracující kulturně pro rodné město. Hrál sedmkrát za Mistrovy režie: sanitního poručíka Klementa v Soudu (1925), téhož roku Jeníka v aktovce Červen (dvakrát), roku 1927 Villyho Roškota v Měsíci nad řekou (dvakrát), téhož roku Jana Skalníka v Létě a r. 1931 Per Olsena v Ostrovu velké lásky. O prvním šrámkovském představení r. 1921 pomáhal již při výpravě hry. Také on patřil k oblíbeným osobním přátelům Fráni Šrámkovi. Pro film o Šrámkovi z r. 1935-36, který je převážně prací jeho bratra MUDra Jos. Boudyše, pořídil zajímavé záběry.

K jeho osobním zálibám náležela amatérská fotografie, ušlechtilá myslivost, z umění zejména hudba, zpěv a ochotnické divadlo. Hrál v kopidlenském kvartetu cello a účinkoval v orchestru závodního klubu tamního cukrovaru i na fagot, na který se sám naučil. Zasloužil se též o to, že kopidlenská ochotníci zajeli do Sobotky s pěkně nacvičenou operetou Slovácká princezka. Z jeho podnětu zavítal r. 1950 do Kopidlna Fejfarův dětský hudební soubor, aby tam na ukončení májových oslav uspořádal dva koncerty. Ještě dnes na tento zájezd jeho účastníci vděčně vzpomínají.

I o MUDru Mir. Boudyšovi možno říci, že patřil mezi věrné Sobotáky. Účastnil se se svou chotí, rozenou Soboňáčkou, podle možnosti všech rodáckých akcí a nakonec se přihlásil ke svým i po smrti, když urna s jeho popelem spočinula na soboteckém hřbitově pod Humprechtem...

-a.

Dne 5. února t. r. uplynulo 100 let od narození archíváře Františka Teplého. Napsal přes 300 vědeckých historických prací, zabývajících se dějinami jihočeských měst a Chodska. Některé práce zůstaly v rukopisech. Jako jindřichohradecký černínský archivář uspořádal materiál z kosteckého panství, jehož později použil prof. J. Pekař v Knize o Kostí. Do Pekařova sborníku Od pravěku k dnešku (Praha 1930) napsal studii „O zrušení husitského kostelíka na Křižánku“ (druhý díl, str. 133 až

150), v níž uveřejnil i výslechy stoleté „čarodějnice“ Evy Svobodové ze Zelenecké Lhoty.

Archivář Fr. Teplý objevil korespondenci soboteckého rodáka, básníka Jana Ignáce Šumy z Vlastislavi (nar. asi 1650 v Sobotce, kde i zemřel 1708). Ještě před první světovou válkou chtěl část české korespondence vydat tiskem, k tomu však nedošlo. Fr. Teplý zemřel r. 1945 ve svém rodišti Malenicích.

V. Š.

Z Nové Paky jsme dostali smutnou zprávu, že 25. února 1967 zemřel v Praze správce novopackého musea Otakar John. Bylo mu 58 let. Zesnulý byl vynikajícím znalcem přírody i historie celého Podkrkonoší, zvláště pak Novopacka. Napsal též mnoho článků a nejznámějším jeho dílem je kniha „Rok 1848 v Podkrkonoší“, kterou vydal pod pseudonymem Otakar Janů v r. 1948 v Turnově. Dotýká se v ní i událostí revolučního roku na Sobotecku.

Své vlastivědné práce, týkající se většinou rodného

Podkrkonoší, uveřejňoval pod pseudonymem Otakar Janů v semilském Besedě, roč. I-VII. V rukopise zůstala jeho zajímavá studie o radimském knězi-buditeli Janu Tobiáškově. Podle oznámení na str. 27 Besedy VI. chystal též knihu „Husova památka v Podkrkonoší“. Roku 1965 účastnil se III. ročníku literární soutěže Šrámkovy Sobotky. Za drobnější vlastivědnou práci získal ve III. kategorii čestné uznání. Charakteristickým rysem povahy tohoto zasloužilého regionálního pracovníka bylo, že se o své vědomosti rád rozdělil s každým zájemcem V. F.

Literární ze Sobotecka

- Seznam časopisů, které vzpomněly nedožitých Šrámkových devadesátin, otištěný v minulém čísle, můžeme ještě doplnit: krátké zmínky otiskly i bratislavské listy Svet socializmu a Uj szó 19. I., Šrámkovu báseň Neděle gottwaldovský Tep 67 a báseň Uprostřed cesty s vyprávěním o Šrámkovi pro děti Zemědělské noviny 4. II.
- Literární noviny č. 5/67 oznámily, že Boh. Březovský chystá pro Vinohradské divadlo novou komedii „Všechny zvony světa“, která má být básnickou replikou na Šrámkův Měsíc nad řekou.
- V pravidelném seriálu Zemědělských novin Veselá encyklopedie shromáždil 11. II. VI. Thiele několik příhod ze života Fráni Šrámka.
- Pardubická Zář 27. I. a vyškovský Náš život 3. II. ohlášily vydání Listů z léta, recenzoval je Předvoj č. 6/67.
- O našem Zpravodaji otiskly obsáhlé články Pochodeň 15. II., Předvoj č. 6/67 a Bousovák č. 2/67.
- K soboteckému uvedení Komedie o hvězdě se vrací Lidová demokracie 7. II. — její čtenáři z Plzeňska navrhuji, aby hra byla provedena v televizi.
- Úroveň soboteckých účastníků okresního a krajského kola STM chválí Pochodeň 3. a 13. II.
- O své návštěvě Sobotky napsal velký článek do Pochodně 7. II. Petr Brázda.
- Rudé právo 19. II. otisklo rozhovor s Dr. Václavem Šolcem po jeho návratu z Chile.
- V Mladé frontě 25. II. psal Jaroslav Šimůnek o básníku Karlu Tomanovi a 28. II. o nové sbírce Jaromíra Hořce.
- Drobné zprávy o loňské návštěvnosti Kosti a o práci ČSČK v Sobotce uveřejnila Pochodeň 10. a 16. II.
- Zář Mladoboleslavská č. 6/67 otiskla závazek JZD Přepeře k 50. výročí VŘSR.
- V únoru vyšlo 2. číslo Zpravodaje kina v Sobotce se zajímavými informacemi o jednotlivých uváděných filmech.
- V únorových číslech Předvoje jsou zajímavé články prof. Jar. Mencla o lidové architektuře Jičína, o soboteckých pracovnících AZNP Ml. Boleslav, o osenické škole, rozhovor s H. Mikuleckou z Oseka o odborovém sjezdu a s J. Veigertem ze Sobotky o práci Lidové milice, drobné zprávy o výročí Jana Boudyše,

o práci sklářů ze sobotecké Bohemie a myslivců z Markvartic, události z Blat atd.

- Domousnický zpravodaj č. 11 vyšel 20. II. 1967. Přináší článek o J. G. Maštálkovi (výtah ze studie doc. Kašíka) a jinak je plný zajímavostí ze současného života obce.
- Bousovák č. 2/67 přináší článek Bousov — to je krásné město, chválí úroveň výtvarné výchovy v bousovské ZDŠ (učitelku Hanku Šolcovou ze Sobotky), „kriticky“ hodnotí náš Zpravodaj, osvětluje historii bousovského stromořadí „Lípky“ (které prý vysadil bývalý sobotecký lékárník Ant. Fierlinger), pokračuje v líčení historie Vlčího Pole, uveřejňuje několik zpráv ze současnosti.

Jako členskou premií dostali členové Klubu přátel poezie **Český breviř lásky**, v němž nechybějí ani dvě básně Šrámkovy. Již ve druhém vydání vyšla německá antologie české poezie s názvem **Glasträne**. Obsahuje též několik básní Fráni Šrámka, přeložených O. F. Bablerem, M. Brodem, O. Pickem a jinými.

SNDK v Praze vydalo koncem roku 1966 knížku pro děti **Ach, ta láska nebeská**, v níž mezi úryvky z děl starších i současných básníků a prozaiků, texty oblíbených písniček a mnoha fotografiemi nalezneme i báseň Fráni Šrámka.

V knize **Slyšet se navzájem** (Orbis 1966), která se obírá teorií uměleckého přednesu a kterou připravil Vladimír Justl, uvádí režisér Jiří Hraše ve výčtu literatury i příspěvky týkající se VII. a VIII. Šrámkovy Sobotky (na str. 329).

Nakladatelství Odeon v Praze vydalo v edici Národní knihovna **Povídky K. V. Raise**. Najdeme mezi nimi i povídku Skleník, kterou my Sobotečtí dobře známe jednak z dramatisace MUDr. Al. Kafky, jednak z ilustrací Adolfa Kašpara, který v nich využil na přání spisovatelovo soboteckých motivů. Škoda, že tato edice ilustrována není.

Státní vědecká knihovna v Hradci Králové vydala užitečnou brožuru **Východočeský kraj v tisku 1965**. Podchycuje většinu knih a článků v časopisech, které mají vztah k Východočeskému kraji. Zvláštní oddíl je věnován i ohlasu IX. Šrámkovy Sobotky v tisku.

Krajská komise cestovního ruchu Východočeského KNV vydala v roce 1966 šestnáctistránkového průvodce **Český ráj**. Text napsal Jan Kasalický, graf. úprava Přemysl Rolčík. Ze žluté obálky vystupují kresby nejznámějších míst Českého ráje (Humprecht, Trosky, Kost, Prachovské skály aj.), text je doprovázen mnoha fotografiemi a třemi mapkami.

Sobotecká všehochut'

• Vítání občánků — 25. února se slavnostní síní MNV v Sobotce rozezněla hlaholem 22 nových občánků našeho města, ale hlásky zmlkly, jakmile začala hrát hudba a nastal slavnostní akt jejich vítání do života. Děti ze školní družiny přednesly několik básniček a odevzdaly květiny maminkám. Pak krátce promluvila předsedkyně Sboru pro občanské záležitosti Drahomíra Bílková-Kyzivátová a přečetla slova slibu rodičů, že budou vést a vychovávat děti v řádné občany naší vlasti. Poté přistupovali rodiče — a s některými i babičky a dědečkové — aby se podepsali do pamětní knihy, přičemž jejich maličké předsedkyně Sboru pochovala. Tento obřad je sku-

tečně milým a důstojným uvítáním nových občánků Sobotky.

• Výroční schůze JZD — Družstevníci z JZD Nástup Staňkova Lhota se shromáždili k slavnostní výroční schůzi 21. února v sále Syrovandy v Sobotce, aby se seznámili s výsledky své práce za minulý rok a učinili plány na rok letošní. Přišli tam i zástupci MV KSČ, MNV, zemědělské výrobní správy a ONV z Jičína i další hosté. I když v r. 1966 počasí práci družstevníků nepřálo, podařilo se jim vyrovnat se téměř se všemi úkoly, takže odměna nemusela být snížena. Užitek dala cukrovka, pěstovaná novými metodami. O její dobrý výnos se při-

činili mnozí brigádníci z řad občanů našeho města. — Přejeme našim družstevníkům i novému představenstvu družstva mnoho úspěchů a splnění všech cílů v tomto roce. OM

● **Kursy v Sobotce** — 11. a 12. února 1967 se konal v Sobotce v hotelu Pošta základní osvětový kurs, pořádaný Osvětovým domem v Jičíně. Účastnilo se ho 15 dobrovolných osvětových pracovníků. 4. a 5. března navázal na tento kurs základní kurs pro knihovníky, organizovaný ve spolupráci s OLK. Účastníci obou školení také navštívili Šrámkův dům, kde pro ně Recitační studio předvedlo program a prof. Marie Hejnová je seznámila s posláním Šrámkova domu i Recitačního studia i se životem a dílem Fráni Šrámka. Stejně tak byli překvapeni příjemným prostředím sobotecké střediskové knihovny. Účastníci kursů děkují s. Hejnové, Seemannové a Haškové i členům studia za krásný večer. MG

● **Do Montrealu** — V pavilónu Skloexportu na světové výstavě v Montrealu budou vystaveny i dva výrobky sobotecké sklárny Bohemia — broušená mísa a váza. Je to výtvar dovedných rukou kuličů skla Miroslava BATALY a Františka MÜLLERA. Po Isolu je to druhý sobotecký podnik, jehož výrobky nás na výstavě budou reprezentovat. (před)

● **Návrat do vlasti** — 12. února se vrátil po devítiměsíčním pobytu mezi chilskými Indiány do vlasti sobotecký rodák Dr. Václav ŠOLC. Slíbil nám, že jakmile zpracuje dovezený materiál, napíše nám do Zpravodaje článek o svých dojmech z Jižní Ameriky a připraví přednášku pro soboteckou školu i veřejnost.

● **Pozdrav** — Pan Josef Žemlička ze Sobotky posílá pozdravy všem našim čtenářům z Aucklandu na Novém Zélandě, kam byl vyslán v listopadu loňského roku podnikem AZNP Mladá Boleslav. Cestou na pátý kontinent urazil 24.000 km. Bude tam šířit po celý rok dobré jméno značky ŠKODA. Věříme, že nám také o svých dojmech a zážitcích, o setkání se Spartou atd. napíše do Zpravodaje.

● **Literární soutěž** — Upozorňujeme čtenáře, že uzávěrka letošního IV. ročníku literární soutěže Šrámkova Sobotka je 15. dubna 1967. Do tohoto dne musí být práce odeslány odboru školství a kultury ONV v Jičíně. Podrobnosti sdělí Šrámkův dům v Sobotce.

● **Televizní film** režiséra Václava Kršky *Odcházeti s podzimem*, natočený podle povídky Fráni Šrámka, dosáhl dalšího ocenění — získal „Zlatou nymfu“ na mezinárodním televizním festivalu v Monte Carlu. V Československé televizi byl znovu uveden ve čtvrtek 2. března 1967.

● V televizi besedovali 1. března ve vysílání pro školní kluby prof. Marie a Václav Hejnovi o kulturních zájmovostech ze Sobotky a o životě a díle Fráni Šrámka. Pořad byl doplněn ukázkami knih a fotografií našeho kraje a záběry z filmu dr. Josefa a Miroslava Boudyše.

● 5. března hovořila v rozhlasovém Magazínu zrcadla kultury sovětská překladatelka E. Elkindová o svém vztahu k Fránovi Šrámkovi. Přeložila již Stříbrný vítr a ráda by seznámila ruské čtenáře i se Splavem a dalšími díly Šrámkovými.

● **Velikonoční říkanka** — Paní Ludmila Kolumpková ze Sobotky si zapamatovala od svého dědečka Fr. Hortlíka tuto pěknou velikonoční říkanku:

Hody, hody doprovody,
já jsem malý zajíček —
utíkal jsem podle vody,
nesa kopu vajíček.

Potkala mě koroptvička,
chtěla jedno červené —
a já řekl ne, ne, ne!

Za paloučkem u potůčka,
mám tam strýce králíčka,
tomu nosím každoročně
malovaná vajíčka.

● **Okresní museum v Jičíně** zřizuje Klub přátel musea. Zájemci mohou pracovat v několika zájmových kroužcích a připravuje se i publikační činnost.

● **Dětský karneval** — 5. března uspořádala místní skupina ČsČK v Sobotce opět po mnoha letech dětský karneval v sokolovně. Byl hodně navštíven, hrála hudba Jos. Janků a výtěžek byl určen na zájezd dětí do Krkonoš 12. března.

● **Školní kolo STM na ZDŠ v Sobotce** proběhlo 1. března. V recitaci soutěžilo 30 žáků 6.—9. tříd, kteří zvítězili v třídních kolech. Většina z nich si vybrala vhodné verše Jaroslava Seiferta, Františka Hrubína, Fráni Šrámka, Jana Nohy a dalších autorů. Nejlépe se umístili členové Recitačního studia Šrámkova domu Zuzana Burešová, Jiřina a Olga Huďských, Irena Najmanová a Tamara Řehořková, z dalších žáků Maštálková. MB

● **Kulturní kalendář** jednou větou: 4. III. 1922 se konalo první filmové představení v Sobotce. 8. III. 1957 zemřel učitel Josefa Severa z Rovně, který archeologicky prozkoumal hrádek Nebákov. 14. III. 1912 zemřel budovatel musea v Táboře prof. Alexander J. Bernard ze Sobotky. 17. III. 1842 se narodil v Sobotce mecenáš českého umění Josef V. Novák. 23. III. 1937 zemřel libošovický říd. učitel František Válek. 27. III. 1877 se narodil sochař Josef Drahoňovský.

● 80 let se dožil 25. února 1967 nejmladší bratr Fráni Šrámka Karel, který žije v Praze-Břevnově. Přejeme mu do dalších let mnoho zdraví.

● **Sobotečtí jubilanti** — 90 let se dožívá 13. III. Josef Kocourek ze Zajakur. 85 let se dožívají 17. III. Josef Fišer ze Sobotky a 29. III. Barbora Šolcová ze Spyšově. 75 let se dožívají 3. III. Anežka Sedláčková a 10. III. Anna Hakenová ze Sobotky. 70 let se dožívá 9. III. Kristina Ortová ze Sobotky. 65 let se dožívají 20. III. Anna Pažoutová ze Zajakur, 28. III. Alois Havelka a 31. III. Ludmila Šulcová ze Sobotky. Blahopřejeme!

● **Sňatky** — 25. II. uzavřeli v Sobotce sňatek Jiřina Nejedlá z Oštovic a Miroslav Novák z Malechovic. 11. III. byli oddáni v Harrachově Věra Valentová ze Žeretic a Stanislav Kaprál ze Sobotky. 18. III. uzavřeli v Sobotce sňatek Jana Truhlářová ze Sobotky s Antonínem Hoffmannem ze Sobotky, Ludmila Lhotová z D. Bousova s Ivanem Bryxím ze Sobotky a Jana Bláhová ze Sobotky se Zdeňkem Macháčkem z Jičína. 1. IV. budou v Sobotce oddáni František Kučera z Mladějova s Ludmilou Doškovou z Robous. 8. IV. se koná na Sychrově sňatek Dany Charvátové z Dlouhé Lhoty a Jaroslava Rudolfa z Nepřívěce. Všem co nejsrdečněji blahopřejeme!

● **Úmrtí v únoru** — 1. II. Karel Bareš z Oseka ve věku 77 let. 3. II. Václav Kolář z Mladějova ve věku 54 let. 6. II. Kateřina Kratochvílová ze Sobotky ve věku 66 let. 9. II. Božena Blebtová ze Staňkovy Lhoty ve věku 74 let. 12. II. Františka Filipčíková ze Sobotky ve věku 46 let. 14. II. Jaroslav Volf z Frýdlantu v Č. ve věku 53 let. 17. II. František Slavík ze Sobotky ve věku 54 let. 20. II. František Pražák ze Sobotky ve věku 66 let. 23. II. Jaroslav Drbohlav z Příchvoje ve věku 73 let. 28. II. Anna Brojárová z Ohařic ve věku 75 let, Jaroslav Ječný z Libošovic ve věku 60 let, Josef Procházka ze Sobotky ve věku 65 let a Anna Opočenská ze Střehomí ve věku 69 let.

● **Poděkování** — V lednovém čísle jsme uveřejnili žádost několika vědeckých ústavů o zaslání starších čísel Zpravodaje. Protože jsme již žádné neměli, obrátili jsme se na naše čtenáře. A ti nám ochotně vyhověli, takže jsme mohli zaslat starší výtisky i dalším institucím. Děkujeme touto cestou všem, kdo nám starší výtisky ZSŠ zaslali: jsou to: Zdeňka Čechilová z Prahy, Rudolf Košťál z Chroustovic, Božena Kozáková ze Sobotky, František Mareš ze Smrčí pod Kozákovem, Marie Němečková z Nymburka, Ludmila Patková ze Sobotky, Věra Pižlová z Netolic a Anna Polanská z Prahy.

● **Děkujeme všem našim čtenářům** za milé dopisy, v nichž nám píšete, že se Vám líbí jak obsah, tak i nová úprava Zpravodaje. Mnozí vzpomínáte s uznáním i na minulé ročníky, které se Vám zdály „domáctější“ právě tím, že byly rozmnožované. A konečně děkujeme za dobrovolné příspěvky na vydávání Zpravodaje. Poslala je už velká většina čtenářů a jsou ve většině případů vyšší než loňského roku. I to je nám důkazem, že máte Zpravodaj rádi a s oblibou ho čtete.